

כ"א אב תש"ע
01 אוגוסט 2010

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים

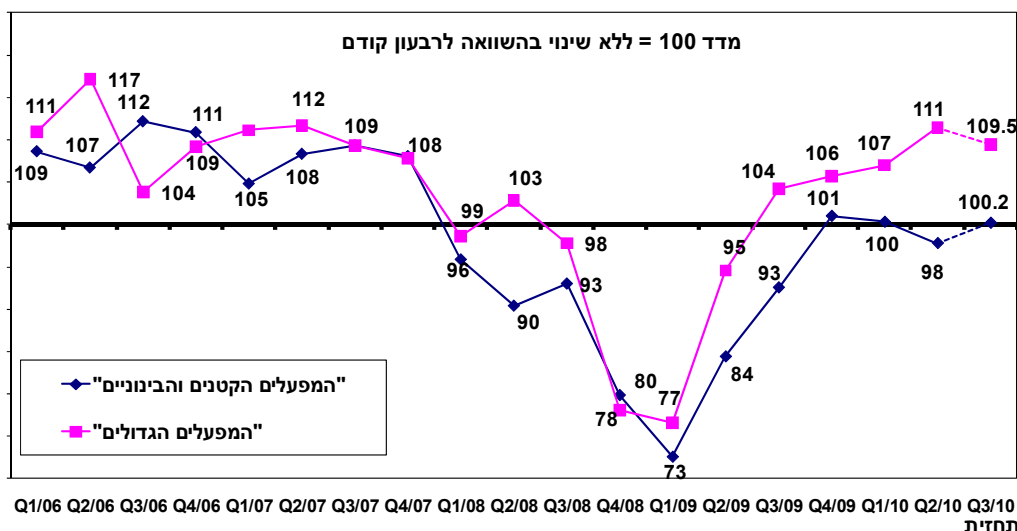
מדד המפעלים הקטנים והבינוניים, שנערך מאמצע יוני ועד אמצע יולי 2010, מצביע על צפי לקיפאון בפעילות התעשייתית של המפעלים הקטנים והבינוניים¹ ברבע השלישי של 2010.

מדד זה, שצפוי לעמוד על 100.2 נקודות ברבע השלישי של השנה, משקף את ציפיות תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים ליציבות בפעילותם התעשייתית, זאת לאחר נסיגה מתונה בפעילות המגזר ברבע השני של 2010 (מדד של 97.8 נקודות), וקיפאון בתחילת השנה (100.3 נקודות).

לפי מדד זה נראה כי מגזר המפעלים הקטנים והבינוניים מתקשה להתאושש מהמשבר הכלכלי ורושם דשדוש בשנה החולפת: מאז הרבע האחרון של 2009 נעה רמת המדד סביב ה-100 נקודות, זאת אל-מול הרמה הממוצעת הגבוהה שנרשמה בארבע שנות הצמיחה שקדמו למשבר הכלכלי (בממוצע 2004 – 2007 נרשם מדד של 108.2 נקודות).

יודגש, כי קו ה-100 נקודות מפריד בין נסיגה להתרחבות, לפיכך מדד הנמוך מ-100 נקודות משקף נסיגה בפעילות התעשייתית. מדד זה, שנערך על-ידי מחלקת המחקר הכלכלי באגף כלכלה של התאחדות התעשיינים, מבוסס על שקלול הדיווחים והתחזיות של 72 מפעלים תעשייתיים קטנים ובינוניים (עד 100 עובדים).

התפתחות מדד המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים

גרף זה מציג בכל נקודת זמן את התפתחות הפעילות התעשייתית של המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים, בהתבסס על שקלול דיווחי התעשיינים באשר לתפוקה, לתעסוקה, ליצוא, ולהשקעות ואת תחזיות התעשיינים לגבי שלושת החודשים הבאים, בהתייחס לאותם משתנים. כך, רק נקודת הקצה בממד (נתון התחזית לרבעון הבא) משקף את תחזיות התעשיינים, בעוד יתר הנתונים משקפים את ההתפתחויות בפועל.

¹ מפעלים המעסיקים עד 100 עובדים.

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

הדשדוש במפעלים הקטנים והבינוניים בולט לרעה על רקע דיווחי המפעלים הגדולים, אשר מצביעים על צפי להתרחבות נוספת בפעילותם התעשייתית ברבע השלישי של השנה, אף כי תוך האטה קלה ביותר בקצב: מדד המפעלים הגדולים צפוי להגיע לרמה של 109.5 נקודות ברבע השלישי של השנה לאחר מדד גבוה במיוחד, של 111.4 נקודות, ברבע השני של 2010. נדגיש, כי על אף ההאטה, המדד הצפוי משקף צפי לצמיחה מהירה בפעילות המגזר אף בהשוואה לארבע שנות הצמיחה המהירה שקדמו למשבר הכלכלי: בממוצע השנים 2004 – 2007 נרשם מדד של 108.5 נקודות.

פרוט רכיבי המדד לבחינת התפתחות מפעלי התעשייה הקטנים והבינוניים:

הצפי לקיפאון בפעילות המפעלים הקטנים והבינוניים ברבע השלישי של 2010, אשר בא לידי ביטוי במדד, משקף את ציפיות התעשיינים לנסיגה מתונה ביותר, עד כדי קיפאון, בתפוקת המגזר ובמשלוחי היצוא, אשר קוזזה במלואה הודות לגידול מתון הצפוי במצבת העובדים ובהשקעות במפעליהם.

תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים צופים, כאמור, לרבע השלישי של השנה נסיגה מתונה ביותר, עד כדי קיפאון, בתפוקתם: מדד התפוקה צפוי להגיע ברבע השלישי של 2010 ל- 99.5 נקודות, לאחר מדד של 95.8 נקודות ברבע השני של השנה – המצביע על נסיגה, ומדד של 98.9 נקודות, בתחילת 2010. מנגד, מדד התפוקה הצפוי בקרב המפעלים הגדולים משקף צפי להתרחבות נוספת בתפוקתם, תוך האטה בקצב (112.3 נקודות). נציין, כי הצמיחה המהירה בתפוקת המפעלים הגדולים, אשר צפויה להימשך גם בחודשים הבאים, החלה כבר ברבע השלישי של 2009 (מדד ממוצע של 110.0 נקודות), בעוד שהמפעלים הקטנים והבינוניים ממשיכים לדווח על נסיגה רצופה בתפוקתם מאז הרבע הראשון של 2008² (מדד ממוצע של 89.0 נקודות).

נסיגה מתונה, עד כדי קיפאון, צפויה גם במשלוחי היצוא של מגזר הקטנים והבינוניים: מדד משלוחי היצוא יגיע ברבע השלישי של השנה, על פי תחזיותיהם של יוצאני המגזר, ל- 99.3 נקודות, זאת בהמשך למדד של 96.3 נקודות ברבע השני של 2010 – המצביע על נסיגה, ולאחר מדד חיובי של 105.4 נקודות בתחילת השנה. מדד משלוחי היצוא הצפוי בקרב המפעלים הגדולים משקף צפי להמשך ההתרחבות, תוך האטה ניכרת בקצב הגידול (109.6 נקודות), לאחר גידול מהיר ביותר ברבע השני של השנה (116.0 נקודות) כמותו לא דווח מזה כארבע שנים.

תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים מדווחים על זהירות בתחום התעסוקה: לרבע השלישי של 2010 צופים תעשייני המגזר גידול מתון ביותר, כמעט יציבות, במצבת העובדים: מדד התעסוקה צפוי להגיע ל- 100.9 נקודות, זאת בהמשך למדד של 100.0 נקודות ברבע השני של השנה – המשקף יציבות, ושל 100.6 נקודות בתחילת 2010. מנגד, צופה מגזר המפעלים הגדולים גידול נוסף במצבת העובדים, תוך האטה בקצב (מדד של 105.5 נקודות). נגדיש, כי מאז תחילת השנה מדשדשת מצבת העובדים של המפעלים הקטנים והבינוניים בין גידול מתון לקיפאון, בעוד המפעלים הגדולים מדווחים על קליטת מועסקים מהירה, שצפויה להימשך גם בחודשים הבאים (מדד ממוצע של 106.3).

גידול קל צפוי בהיקף השקעותיהם של המפעלים הקטנים והבינוניים: מדד ההשקעות צפוי לעמוד ברבע השלישי של 2010 על 101.4 נקודות, לאחר מדד של 100.5 נקודות בממוצע שני הרבעונים הראשונים של השנה. זאת בעוד מגזר המפעלים הגדולים צופה גידול מהיר בהשקעותיו, תוך האצה בקצב: צפי למדד של 110.4 נקודות, בהמשך למדד גבוה גם בשני הרבעונים הראשונים של השנה (106.0 נקודות בממוצע). עוד נדגיש, כי מדד השקעות כה גבוה בקרב המפעלים הגדולים לא נרשם מזה כשלוש שנים, מאז הרבע השלישי של 2007.

² למעט גידול מתון בתפוקת המגזר ברבע האחרון של 2009 – 102.7 נקודות

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

מדד לבחינת התפתחות המפעלים הקטנים והבינוניים 2010 – 2006

רכיבי המדד				מדד משוקלל של המפעלים הקטנים והבינוניים	התקופה
השקעות	יצוא	תעסוקה	תפוקה	מדד כללי	
					מדד שנתי
113.3	110.3	107.2	110.5	109.6	2006
106.6	109.4	105.4	109.1	107.6	2007
95.6	86.5	93.6	86.3	89.8	2008
91.3	84.2	91.1	84.9	87.7	2009
					מדד רבעוני
115.8	106.8	106.3	109.2	108.6	Q1/06
110.3	109.6	104.0	107.3	106.7	Q2/06
113.0	113.9	109.6	113.6	112.2	Q3/06
114.1	110.9	108.7	111.8	110.9	Q4/06
106.4	98.4	104.9	105.8	104.8	Q1/07
102.7	109.6	105.5	111.5	108.3	Q2/07
107.9	115.2	106.2	110.7	109.3	Q3/07
109.5	114.5	105.2	108.5	108.0	Q4/07
101.9	90.6	99.0	93.2	95.9	Q1/08
95.4	89.2	94.8	86.2	90.4	Q2/08
95.2	89.7	96.4	90.6	93.0	Q3/08
89.9	76.6	84.1	75.1	79.9	Q4/08
82.2	72.6	81.7	63.4	72.6	Q1/09
91.3	75.4	87.5	82.6	84.4	Q2/09
93.0	87.8	95.8	91.1	92.6	Q3/09
98.9	100.9	99.5	102.7	101.0	Q4/09
100.6	105.4	100.6	98.9	100.3	Q1/10
100.5	96.3	100.0	95.8	97.8	Q2/10
101.4	99.3	100.9	99.5	100.2	Q3/10 תחזית

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים מבוסס על סקר רבעוני מקיף, שעורכת המחלקה למחקר כלכלי באגף הכלכלה של התאחדות התעשייתיים, בקרב מדגם מייצג של מפעלי התעשייה.

המדד בוחן אחת לרבעון את השינויים בפועל ברבע החולף וכן את השינויים הצפויים ברבע הבא לגבי מספר אינדיקטורים מרכזיים בתעשייה, לגביהם נמצא מתאם גבוה על-פני שנים בין דיווחי ותחזיות התעשייתיים לבין נתוני הלמס' בפועל. המדד משקף ממוצע משוקלל של האינדיקטורים המרכזיים בתעשייה: תפוקה (45%), מועסקים (35%), יצוא (10%), השקעות (10%).

כאשר ערך המדד נמצא מעל קו ה-100 הדבר מעיד על מגמת שיפור במצב מפעלי התעשייה הקטנים והבינוניים, כאשר ערך המדד נמצא מתחת לקו ה-100 הדבר מעיד על הרעה במצב. כאשר ערך המדד הינו 100 הדבר מעיד כי לא חל שינוי במצב התעשייה בהשוואה לרבע קודם.